

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی لرستان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه ریزی درسی و آموزشی

طرح دوره (COURSE PLAN) ترکیبی یا مجازی

دانشکده: بهداشت		گروه آموزشی: بهداشت عمومی		مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی/بهداشت عمومی	
نام درس: برنامه ملی مبارزه با بیماریهای غیرواگیر و		تعداد واحد: ۲ واحد		نوع واحد: نظری	
اپیدمیولوژی آنها		روز و ساعت برگزاری کلاس: دوشنبه ها ساعت ۱۰-۱۲		مکان برگزاری: دانشکده بهداشت - مجازی	
پیش نیاز: ندارد		مسئول برنامه: دکتر راضیه ذوالقدر			
شماره تماس دانشکده: ۰۷۱-۵۲۵۱۹۲۷۲		آدرس پست الکترونیکی: raziezolghadr@yahoo.com			
مدرسین (به ترتیب حروف الفبا): دکتر راضیه ذوالقدر		شماره تماس دانشکده: ۰۷۱-۵۲۵۱۹۲۷۲			
شماره تماس دانشکده: ۰۷۱-۵۲۵۱۹۲۷۲		آدرس پست الکترونیکی: raziezolghadr@yahoo.com			
تهیه و تنظیم: دکتر راضیه ذوالقدر		تاریخ تدوین/ بازنگری: ۱۴۰۰/۶/۱			

معرفی درس:

به نظر می آید که بیماریهای مزمن و غیر واگیر هم در کشورهای پیشرفته و هم در کشورهای روبه پیشرفت، در بین بزرگسالان اهمیت بیشتری می یابند. هم اکنون بیماریهای قلبی - عروقی و سرطانها در رأس علل مرگ در کشورهای پیشرفته قرار دارند در بسیاری از کشورها بیماریهای مزمن روند صعودی دارند و به دلایل چندی این روند افزایش هم خواهند یافت.

عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد :

اپیدمیولوژی بیماریهای غیرواگیر
دیابت
فشارخون
چاقی
سوء تغذیه
تالاسمی
سرطان
کم خونی
اختلالات کمبودید
بیماریهای رماتیسمی
انواع بیماریهای روانی
سوختگی و معضلات آن
اپیدمیولوژی سوانح تصادفات رانندگی
بیماریهای شغلی

❖ هدف کلی

اپیدمیولوژی بیماری های غیرواگیر

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند :

- اپیدمیولوژی بیماریهای غیرواگیر را در جهان و ایران بیان کند
- در زمینه علل مرگ و میر ناشی از بیماریهای غیرواگیر توضیح دهد.
- گذر اپیدمیولوژیک را بیان کند.
- در خصوص وضعیت کشوری بیماریهای غیرواگیر و عوامل خطر ساز آن را توضیح دهد.

❖ هدف کلی

دیابت

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند :

- اهمیت بهداشتی بیماری دیابت را بیان کند.
- در خصوص مرگ و میر ناشی از دیابت و هزینه های مراقبت و درمان این بیماری توضیح دهد.
- انواع دیابت را تعریف کند.
- معیارهای تشخیصی بیماری دیابت را لیست کند.
- اهداف درمانی بیماری دیابت را بیان کند.
- عوارض بیماری دیابت را توضیح دهد.

❖ هدف کلی

فشارخون

❖ اهداف اختصاصي

دانشجو باید بتواند:

- فشارخون را تعریف کند.
- اندازه نرمال فشارخون را بیان کند.
- انواع فشارخون و علل پرفشاری خون را لیست نماید.
- عوارض بیماری و پیش آگهی آن را بیان کند.
- در مورد اقدامات پیشگیری و کنترل فشارخون توضیح دهد.

❖ هدف كلي

چاقی

❖ اهداف اختصاصي

دانشجو باید بتواند:

- چاقی را تعریف کند.
- روش های اندازه گیری چاقی را بیان کند.
- علل چاقی را لیست کند.
- شیوع چاقی در ایران و جهان را مقایسه کند.
- در خصوص روند چاقی توضیح دهد.

❖ هدف كلي

سوء تغذیه

❖ اهداف اختصاصي

دانشجو باید بتواند:

- سوء تغذیه را تعریف کند.
- در مورد اشکال مختلف سوء تغذیه توضیح دهد.
- علل سوء تغذیه را بیان کند.
- عواقب سوء تغذیه را شرح دهد.

❖ هدف كلي

تالاسمی

❖ اهداف اختصاصي

دانشجو باید بتواند:

- اتیولوژی تالاسمی را بیان کند.
- پاتوژنز بیماری را شرح دهد.
- در مورد تالاسمی مینور شرح دهد.
- در خصوص تالاسمی بتا توضیح دهد.
- جنبه هاب بالینی تالاسمی بتا را بیان کند.
- جهش تالاسمی را شرح دهد.

❖ هدف كلي

سرطان

❖ اهداف اختصاصي

دانشجو باید بتواند:

- توزیع جغرافیایی سرطان ها را بیان کند.
- اهمیت سرطان ها را بیان کند.
- عوامل خطر انواع سرطان را لیست نماید.
- روند زمانی سرطان را شرح دهد.

- راه‌های پیشگیری از هریک از سرطانها(اولیه و ثانویه) را جداگانه شرح دهید .

❖ هدف کلی

کم خونی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- کم خونی را تعریف کند.
- علائم بالینی و علل ایجاد کننده کم خونی را بیان نماید .
- عوامل خطر انواع کم خونی را بیان کند .
- روش های پیشگیری از کم خونی ها را بیان کند.
- راهبردهای ملی موجود در این زمینه را ذکر نماید .

❖ هدف کلی

اختلالات کمبود ید

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- اختلالات کمبود ید را تعریف کند.
- علائم بالینی و علل ایجاد کننده آن را بیان کند.
- طیف اختلالات کمبود ید را ذکر نماید.
- در خصوص گواتر و گواتر اندمیک توضیح دهد و روش های تشخیص و طبقه بندی آن را بیان کند.
- توزیع جغرافیایی گواتر را بیان کند.
- راههای پیشگیری از گواتر را بیان کند.
- راهبردهای ملی موجود در این زمینه را شرح دهد.

❖ هدف کلی

بیماریهای رماتیسمی

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- بیماریهای رماتیسمی را تعریف کند.
- شایعترین و مهمترین انواع رماتیسمی را نام ببرد.
- علل شایع بیماریهای رماتیسمی را بیان کند.
- علائم ابتلا مفاصل در اکثر بیماریهای رماتیسمی را ذکر کند.

❖ هدف کلی

بیماریهای روانی

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- انواع بیماریهای روانی را تعریف کند.
- انواع نوروها را بیان کند.
- انواع پسیکوزها را بیان کند.
- آموزش بهداشت روان برای خانواده هایی که یک بیمار شدید روانی دارند را بیان کند.
- آموزش بهداشت روان در بیماران خفیف روانی را بیان کند.

❖ هدف کلی

سوختگی و معضلات آن

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- سوختگی را تعریف کند.
- معضلات سوختگی را بیان کند.
- عامل و منبع ایجاد سوختگی را بیان نماید.
- در خصوص عوارض سوختگی توضیح دهد.
- سوختگی ها را بر اساس عمق، وسعت، محل و نسبت سطح طبقه بندی کند و در مورد آن توضیح دهد.
- روش های پیشگیری از سوختگی را بیان نماید.
- اقدامات اولیه و فوری هنگام سوختگی را ذکر نماید.

❖ هدف کلی

اپیدمیولوژی سوانح تصادفات رانندگی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- اپیدمیولوژی سوانح تصادفات رانندگی را در ایران بیان نموده و با جهان مقایسه نماید.
- ایمنی در رانندگی را تعریف نماید و ویژگی های مربوطه را بیان کند.
- تصادف را تعریف کند و انواع آن را نام ببرد.
- علل و عوامل ایجاد کننده تصادفات را بیان کند.
- طرق و راههای پیشگیری از تصادفات را بیان نمایند.

❖ هدف کلی

بیماریهای شغلی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- طبقه بندی بیماری در محیط کار را بیان کند.
- بیماریهای ناشی از کار را تعریف کند.
- بیماریهای مرتبط با کار و ویژگی مربوطه را بیان کند.
- بیماریهای تنفسی شغلی را تعریف و علل و عوامل ایجاد کننده را بیان کند.
- راههای پیشگیری از این بیماریها را بیان کند.

❖ روش آموزش

□ حضوری

■ مجازی

□ ترکیبی

شرایط اجراء

❖ امکانات آموزشی:

▪ اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر و با استفاده از نرم افزارهایی شامل سامانه نوید

❖ منابع درسی :

- آیا کتاب /مقاله خاصی برای معرفی به دانشجویان به عنوان منبع درسی در نظر دارید؟ ■ بلی □ خیر
- در صورت وجود جدول زیر را تکمیل کنید:

صفحات و فصل های مشخص شده برای مطالعه	مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ
فصول مربوط به سرفصل درس	- کتاب جامع بهداشت عمومی ، حسین حاتمی و همکاران، چاپ درخشان، تهران، ۱۳۸۳
فصل تالاسمی، سرطان، فشارخون ، دیابت، کم خونی	- اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای شایع در ایران، دکتر فریدون عزیزی و همکاران.آخرین انتشار

نحوه دسترسی دانشجویان به مقاله	مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات

نوع محتوا*	مشخصات شامل عنوان و مؤلفین / تهیه کنندگان	توضیحات	آماده بودن فایل برای بارگذاری**

- در صورتی که در نظر دارید جزوه یا هر نوع محتوای دیگری (مانند فیلم، مجموعه اسلاید و ...) علاوه بر کتاب فوق یا به تنهایی به عنوان منبع درسی به دانشجویان معرفی کنید، مشخصات آن را ذکر کنید و فایل آن را ضمیمه نمایید:

* منظور اسلاید پاور پوینت، جزوه، فیلم آموزشی، محتوای بارگذاری شده بر روی سامانه‌های دیگر دانشگاه و ... است.

- در صورتی که در نظر دارید محتوای دیگری (مانند کتاب، مجموعه اسلاید، جزوه و ...) را به عنوان منبع مطالعه بیشتر به دانشجویان معرفی کنید، مشخصات کامل آن را ذکر کنید. (در سامانه قسمتی جداگانه برای این موارد در نظر گرفته شده است).

..... ۱

..... ۲

..... ۳

..... ۴

❖ آزمون‌های خودارزیابی

۱. آیا برای درس خود آزمون در نظر گرفته‌اید؟ بلی خیر
- در صورت وجود تعداد و نوع خودآزمون‌ها را ذکر کنید.

شماره	عنوان آزمون	نوع آزمون	مهلت پاسخ دادن دانشجویان	مهلت ارائه باز خورد به تکالیف
مثال	آزمون مبحث نیازسنجی در برنامه درسی	تستی چهار جوابی	از ۹۹/۷/۱۴ تا ۹۹/۷/۲۰	تا تاریخ ۹۹/۷/۲۴

❖ تکالیف و پروژه‌های دانشجویان

▪ تکالیف طول ترم

شماره	عنوان تکلیف	شرح تکلیف	مهلت پاسخ دادن دانشجویان	مهلت فیدبک دادن مدرس	هدف از ارائه تکلیف
مثال	تکلیف اول کلاسی	در این تکلیف در یک پاراگراف کوتاه شرح دهید که مفهوم این عبارت چیست؟ "برنامه‌های درسی زیادی به صورت هم‌زمان به وجود آمده‌اند. تمام این برنامه‌ها باید همگرا و همسان شوند." در مورد کوریکولوم رشته پزشکی (یا اگر آشنایی شما کافی نیست کوریکولوم رشته خودتان) مصادیقی برای موارد زیر ذکر نمایید: برنامه درسی رسمی و غیر رسمی، برنامه درسی مخفی، برنامه درسی طراحی شده، آموزش داده شده و مورد سنجش واقع شده و برنامه درسی بی اثر	تا ۹۹/۷/۱۲ ۹۹/۷/۲۳	۹۹/۷/۲۷	مرور فصل مربوطه از منبع درسی و درک مفاهیم مربوطه
۱	تکلیف اول کلاسی	یک پاراگراف کوتاه در رابطه با انواع بیماری دیابت و راههای پیشگیری از این بیماری شرح دهید	تا ۱۴۰۰/۷/۵ ۱۴۰۰/۷/۱۹	۱۴۰۰/۸/۳	مرور فصل مربوطه از منبع درسی و درک مفاهیم مربوطه
۲	تکلیف دوم کلاسی	حداقل یک پاراگراف در رابطه با سوء تغذیه توضیح دهید	تا ۱۴۰۰/۷/۲۶ ۱۴۰۰/۸/۱۰	۱۴۰۰/۸/۲۴	مرور فصل مربوطه از منبع درسی و درک مفاهیم مربوطه
۳	تکلیف سوم کلاسی	حداقل ۴ سوال در رابطه با انواع سرطان ها همراه با پاسخ صحیح طرح کنید.	تا ۱۴۰۰/۸/۱۷ ۱۴۰۰/۹/۱	۱۴۰۰/۹/۱۵	مرور فصل مربوطه از منبع درسی و درک مفاهیم مربوطه
۴	تکلیف چهارم کلاسی	بیماریهای رماتیسمی را در یک پاراگراف توضیح دهید.	تا ۱۴۰۰/۹/۸ ۱۴۰۰/۹/۲۲	۱۴۰۰/۱۰/۶	مرور فصل مربوطه از منبع درسی و درک مفاهیم مربوطه

▪ پروژه درسی

۱. آیا برای درس خود پروژه پایان ترم /میان ترم در نظر گرفته‌اید؟ بلی خیر

در صورت پاسخ مثبت شرح مختصر و هدف از ارائه آن را بنویسید:

❖ سایر فعالیت های یادگیری

در سامانه امکان فعال سازی اتاق بحث (غیرهمزمان)، وجود دارد. اگر در طراحی و هدایت مباحثه دقت کافی انجام شود می-تواند به پرورش تفکر انتقادی در دانشجویان کمک زیادی نماید. در صورت تمایل به استفاده از این امکان موارد زیر را تکمیل نمایید:

▪ اتاق بحث (فورم)

موضوع بحث:

❖ ارزشیابی دانشجویان

بارم نمره	موارد ارزشیابی
۵نمره	آزمون میان ترم
۱۰نمره	آزمون پایان ترم
۲نمره	شرکت فعال در کلاس و حضور و غیاب
۳نمره	تکالیف و سایر فعالیت ها

❖ مقررات

- حداقل نمره قبولی طبق قوانین آموزشی
- تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس طبق قوانین آموزشی

جدول زمانبندی درس : برنامه ملی مبارزه با بیماریهای غیرواگیر و اپیدمیولوژی آنها

تاریخ ارائه	ساعت ارائه	موضوع جلسه	مدرس	نحوه ارائه	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابی
۱۴۰۰/۶/۲۲	۱۰-۱۲	اپیدمیولوژی بیماریهای غیرواگیر	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب
۱۴۰۰/۶/۲۹	۱۰-۱۲	دیابت	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب
۱۴۰۰/۷/۵	۱۰-۱۲	دیابت	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب
۱۴۰۰/۷/۱۲	۱۰-۱۲	فشارخون	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب
۱۴۰۰/۷/۱۹	۱۰-۱۲	چاقی	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب
۱۴۰۰/۷/۲۶	۱۰-۱۲	سوء تغذیه	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب
۱۴۰۰/۸/۳	۱۰-۱۲	تالاسمی	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب
۱۴۰۰/۸/۱۰	۱۰-۱۲	سرطان	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب
۱۴۰۰/۸/۱۷	۱۰-۱۲	سرطان	دکتر ذوالقدر	مجازی	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب

پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید					
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	کم خونی	۱۰-۱۲	۱۴۰۰/۸/۲۴
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	اختلالات کمبود ید	۱۰-۱۲	۱۴۰۰/۹/۱
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	بیماریهای رماتیسمی	۱۰-۱۲	۱۴۰۰/۹/۸
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	انواع بیماریهای روانی	۱۰-۱۲	۱۴۰۰/۹/۱۵
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	انواع بیماریهای روانی	۱۰-۱۲	۱۴۰۰/۹/۲۲
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	سوختگی و معضلات آن	۱۰-۱۲	۱۴۰۰/۹/۲۹
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	اپیدمیولوژی سوانح تصادفات رانندگی	۱۰-۱۲	۱۴۰۰/۱۰/۶
آزمون میانترم، پایان ترم، تکلیف، حضور و غیاب	کامپیوتر، نرم افزار پاورپونت، اینترنت، سامانه نوید	مجازی	دکتر ذوالقدر	بیماریهای شغلی	۱۰-۱۲	۱۴۰۰/۱۰/۱۳